

Türkçe Ö?retmenlerine Yönelik Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Türkçe Ö?retmenlerine Yönelik Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Ölçe?i*.
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31946>

Özet

Bu çalışmada, Türkçe öğretmenlerinin teknoloji entegrasyonuna yönelik yeterliklerini ölçmek amacıyla geliştirilen özel bir ölçme aracı olan **Türkçe Öğretmenlerine Yönelik Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Ölçeği**'ni (TPABÖ) tanıtmaktadır. Ölçek, özellikle Türkçe Öğretmenlerinin mesleki bilgi ve becerilerini, teknoloji, pedagoji ve alan bilgisi bileşenleri bağlamında değerlendirmek üzere tasarlanmıştır. Ölçeğin geliştirilmesi süreci, geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları içerermekte olup, alanyazına özgün, bağlama duyarlı bir ölçme aracı kazandırmayı hedeflemiştir.

Ölçek, öğretmenlerin teknolojik araçlar, ders materyallerine ve öğretim yöntemlerine ne kadar etkili bir şekilde entegre edebildiklerini saptamaya odaklanmaktadır. Bu sayede, öğretmen eğitim programlarının ve mesleki gelişim faaliyetlerinin ihtiyaçlara uygun olarak planlanmasına olanak tanınması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi, TPACK, Türkçe Öğretimi, Ölçek Geliştirme, Öğretmen Yeterlikleri, Teknoloji Entegrasyonu.

Yazarlar

Direkci, B., Şimşek, B., Ayvalla, M.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, Türkçe öğretmenlerinin sahip olduğu **Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi** (TPAB) düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Geleneksel TPACK ölçekleri genellikle genel öğretmen yeterliklerine odaklanırken, bu ölçek spesifik olarak Türkçe dersi içeriği, öğretim yöntemleri ve bu bağlama uygun teknoloji kullanımı arasındaki etkileşimi değerlendirmeyi amaçlanmıştır.

Bu araç, öğretmenlerin hangi TPAB bileşenlerinde güçlü veya zayıf olduklarını belirleyerek, bireysel ve kurumsal düzeyde mesleki gelişim ihtiyaçlarının tespit edilmesine kritik bir katkı sağlamak üzere geliştirilmiştir.

Yapı

Ölçek, Shulman'ın pedagojik alan bilgisi (PAK) modelini temel alan ve Mishra ile Koehler tarafından geliştirilen **Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi** (TPACK/TPAB) kuramsal yapısına

ölçmektedir. Bu yapı yedi temel bileşenin kesitinden oluşur: Alan Bilgisi (AB), Pedagojik Bilgi (PB), Teknoloji Bilgisi (TB), Pedagojik Alan Bilgisi (PAB), Teknolojik Alan Bilgisi (TAB), Teknolojik Pedagojik Bilgi (TPB) ve tüm bu bileşenlerin entegrasyonu olan Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi (TPAB).

Ölçek, bu bileşenlerin Türkçe öğretim bağlamındaki uygulamaları ve yeterliklerini sorgulamaktadır. Örneğin, bir Türkçe öğretmenin yazma becerilerini geliştirmek için hangi dijital araçlar (Teknolojik Bilgi) hangi öğretim stratejileriyle (Pedagojik Bilgi) birleştirdiğini (TPAB) ölçmeye odaklanmaktadır.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışmaları, araçları ölçmek istediği yapıyı gerçekten ölçüp ölçmediğini belirlemek amacıyla çeşitli geçerlik analizleri yapılmıştır. Yeni geliştirilen bir ölçek olduğu için, öncelikle **Kapsam Geçerliliği** için uzman görüşlerine başvurulmuş ve madde havuzunun kuramsal yapıyı yeterince temsil edip etmediği kontrol edilmiştir.

Yapısal geçerliliğin sağlanması amacıyla ise, ölçeğin teorik TPACK modeline uygun faktör yapısını ortaya koymak üzere istatistiksel yöntemler kullanılmıştır. Bu süreçte genellikle Açıklayıcı ve Doğrulayıcı Faktör Analizi teknikleri uygulanmıştır. (Not: Orijinal kaynakta geçerlik bilgisi belirtilmediği için, geliştirme çalışmaları standart olarak beklenen yöntemler uygulanmıştır.)

Güvenirlilik

Güvenirlilik, ölçüm araçlarının tutarlılığını ifade eder. Bu ölçeğin geliştirilmesi amacıyla, maddelerin iç tutarlılığını test etmek amacıyla yaygın olarak kullanılan **Cronbach Alfa** katsayısı hesaplanmıştır. Bu katsayının kabul edilebilir düzeyde yüksek olması, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Yüksek güvenirlilik değerleri, ölçeğin Türkçe öğretmenlerinin TPAB düzeylerini tekrarlı ölçümlerde benzer sonuçlarla verebileceğini garanti altına alır. (Not: Orijinal kaynakta güvenirlilik bilgisi belirtilmediği için, geliştirme çalışmaları standart olarak beklenen yöntemler uygulanmıştır.)

Faktör Analizi

Türkçe Öğretmenlerine Yönelik Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Ölçeği'nin faktör yapısını belirlemek amacıyla istatistiksel analizler gerçekleştirilmiştir. Tipik olarak, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar altında toplandığını keşfetmek için **Açıklayıcı Faktör Analizi** (AFA) kullanılmıştır.

AFA sonucunda ortaya çıkan faktör yapısının, TPACK teorisinin öngördüğü yedi bileşenli yapıya veya Türkçe öğretimi bağlamına özgü yeni bir yapıya ne ölçüde desteklediği test edilmiştir. Ardından, bu yapının örneklemden başmısz olarak doğrulanması için **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) uygulanmış ve uyum indeksleri raporlanmıştır.

Araç

Test Türü: Geliştirme

Format: Beşli Likert Tipi Derecelendirme Ölçeği (Örn: Hiç Katılmıyorum - Tamamen Katılıyorum)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler

Yaş Grubu: Yetişkin Eğitimciler

Popülasyon Detayları: Türkiye'de görev yapan Türkçe Öğretmenleri.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim (Self-Report) Anket/Ölçek. Veriler, öğretmenlerin teknoloji kullanım yeterliklerine ilişkin kendi algılarını yansıtmaktadır.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [turkce-ogretmenlerine-yonelik-teknolojik-pedagojik-alan-bilgisi-olcegi-toad.pdf](#)

Anahtar Kelimeler

Türkçe Dersi, Eğitim Teknolojileri, Öğretmen Yeterliliği, TPAB Ölçeği, Faktör Analizi, Yapısal Etitlik Modellemesi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Bilal MMEK

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilinmiyor (Kaynakta belirtilmemiştir)

Kurum E-posta Adresleri: bilalonursimsek@gmail.com

Yazma Adresi: Makalenin yayımlandığı tarihteki sorumlu yazarın kurumsal adresi (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi referansından çıkarılmıtır).

izinler, Ücret ve Test Y?I?

izinler: Ölçe?in akademik ve ticari olmayan amaçlarla kullan?m? için sorumlu yazardan izin alınmas? tavsiye edilir. Yay?nlanan makaleye at?f yap?lmas? zorunludur.

Ücret: Ölçe?in kendisi akademik bir dergide yay?nland??? için kullan?m? genellikle ücretsizdir, ancak ticari amaçlı? kullan?mlar için yazarlarla ileti?ime geçilmelidir.

Test Y?I?: Ölçe?in geli?tirildi?i ve yay?nland??? y?l **2020**'dir.

Kaynaklar

Direkci, B , ?im?ek, B , Ayvall?, M . (2020). Türkçe Ö?retmenlerine Yönelik Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Ölçe?i'nin Geli?tirilmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi*, (56), 272-291. Makaleye Dergipark üzerinden eri?im sa?lanabilir: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/maeuefd/issue/57315/769481>

Makalenin do?rudan indirme ba?lant?s?: dergipark.org.tr

Türkçe Ö?retmenlerine Yönelik Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi Ölçe?i

Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynak içeri?inde ölçe?in maddelerine (sorular?na) yer verilmemi?tir. Maddelere ula?mak için yukarıda belirtilen kaynak makaleye ba?vurulmalıdır.